

Asia: VN/1363/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain muuttamisesta ja julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 10 a §:n 3 momentin kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annettuun lakiin (palvelulaki) ehdotettuun 1 ja 2 a §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (lain tarkoitus ja soveltamisala, yhteinen asiakaspalvelupiste)

- 2a §: Uudenmaan liitto pitää kuntien näkökulmasta hyvänä säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa selostettua yhteisten asiakaspalvelupisteiden toteuttamisvaihtoehtojen monipuolisuutta ja joustavuutta. Kunnat voivat osallistua yhteisistä asiakaspalvelupisteitä annettavien palvelujen toteuttamiseen parhaaksi katsomallaan tavalla. Kuntien osallistuminen perustuu valtion kanssa solmittaviin yhteispalvelusopimuksiin, mikä toteuttaa kuntien itsehallinnollista asemaa palvelujensa järjestämisessä.

2 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 2 b §:ään ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin (viranomaisen velvollisuus tarjota asiakaspalvelua yhteisissä asiakaspalvelupisteissä)

- 2b §: Pykälän osalta ei ole yksiselitteistä, mitkä momentit koskevat vain valtion viranomaisia ja mitkä kaikkia muita viranomaisia kuten kuntia, jotka tarjoavat asiakaspalvelua yhteisissä asiakaspalvelupisteissä. Epäselväksi jää, onko pykälää tulkittava niin, että momentit 1 ja 4 koskevat vain valtion viranomaisia ja 2 ja 3 kaikkia mukana olevia viranomaisia. Myös pykälän otsikko viittaa viranomaisen velvollisuuteen tarjota asiakaspalvelua yhteisissä asiakaspalvelupisteissä, mikä ei ole relevanttia kuntien kannalta, koska niillä ei sinänsä ole velvollisuutta palveluiden tarjoamiseen yhteisissä asiakaspalvelupisteissä.

3 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 2 c §:ään ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin (poikkeaminen viranomaisen velvollisuudesta tarjota asiakaspalvelua yhteisissä asiakaspalvelupisteissä)

-

4 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 2 d §:ään ja 2 f §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (asiakaspalvelutehtävien antaminen yksityiselle palveluntuottajalle,

asiakirjan vastaanottaminen ja tiedoksi antaminen sekä löytötavara yksityisen palveluntuottajan hoitaessa asiakaspalvelutehtäviä)

- 2d §: Mahdollisuus antaa asiakaspalvelutehtäviä myös yksityisille palveluntuottajille mahdollistaa osaltaan kuhunkin tilanteeseen sopivimman toimintamallin hyödyntämisen. Säännöksessä on otettu huomioon sekä palveluntuottajaa koskevat vaatimukset että rikosoikeudellinen vastuu näiden tehtävien toteuttamisessa.

5 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotetusta 2 e §:stä (valtion yhteisen asiakaspalvelun malli) ja sen säännöskohtaisista perusteluista

-

6 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 3 § ja 3 a §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (valtakunnallinen suunnitelma, valtion yhteisen asiakaspalvelutoiminnan ohjausryhmä)

-

7 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 3 b ja 3 c §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (Lupa- ja valvontaviraston tehtävät, Lupa- ja valvontaviraston, Valtorin ja Senaatin yhteistyö)

- 3b §: Hallituksen esityksessä säädetään lupa- ja valvontavirastolle merkittäviä tehtäviä yhteisen asiakaspalvelun suunnittelussa, toteuttamisessa ja kehittämisessä sekä yhteistä asiakaspalvelua tarjoavien viranomaisten yhteistyön yhteensovittamisessa. Tämän tehtävän täyttämiseksi on erittäin tärkeää, että lupa- ja valvontavirasto ehdotetun säännöksen mukaisesti kuulee säännöllisesti kaikkia viranomaisia, myös kuntia, jotka tarjoavat asiakaspalvelua yhteisissä asiakaspalvelupisteissä.

8 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 5 a ja 5 d §:ään ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin (valtion viranomaisten asiointipaikat ja aukioloajat, aukioloaikoja koskeva tiedottaminen)

-

9 Muut kommentit

Uudenmaan liitto pitää nyt ehdotettua valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain muuttamista perusteltuna. Se sisältää joustavat toteuttamismahdollisuudet palvelujen järjestämiselle sekä viranomaisyhteistyölle muun muassa valtion ja kuntien välille. Lainmuutos mahdollistaa myös yksityisten palveluntuottajien käyttämisen silloin, kun se kussakin tilanteessa osoittautuu parhaaksi tavaksi järjestää palveluita.

Hallituksen esityksen 3a §:ssä säädetään, että valtion yhteisten palveluiden ohjausryhmä päättää muun muassa yhteisten asiakaspalvelupisteiden sijoittamisesta ja niitä koskevista olennaisista muutoksista. Uudenmaan osalta valtiovarainministeriön asettama valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellinen projektiryhmä on juuri saanut valmiiksi Uudenmaan alueellisen suunnitelman. Suunnitelma on laadittu erittäin laajassa alueellisessa yhteistyössä mukaan lukien lukuisa joukko valtion viranomaisia. Uudenmaan liitto pitää perusteltuna, että alueellisen suunnitelman tulee olla ohjausryhmän työn lähtökohtana yhteisten asiakaspalvelupisteiden sijoittamisessa Uudellamaalla.

Salmi Petra
Uudenmaan liitto - maakuntajohtaja Telén Tuija